

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **17 Mayıs 2019**
Sayı: **10860**

12339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

M. Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Antik çağda on iki İon devletinin önde gelenlerinden olan **Erythrai**, Antik Ege dünyasının önemli yerleşimlerden biridir. Aynı zamanda Çeşme'nin 20 km kuzeydoğusundaki İldırı'nın antik dönemdeki adıdır.

Denizcilikte çok üstün olan kentin adını, toprağının rengi nedeniyle Yunancada kırmızı anlamına gelen 'erythros'tan aldığı sanılmaktadır. Bir varsayıma göre ise, kurucusu Giritli Rhadamanthes'in oğlu Erythros, kente adını vermiştir.

1963'ten bu yana süren kazılarda, ilk yerleşimin MÖ 3000'e gittiği ortaya çıkmıştır. Öyle ki 1965-1979 yılları arasında yürütülen kazılarda bulunan Sub-Geometrik, yoğun Arkaik, Klasik, Hellenistik ve Roma çağlarına ait değişik kalıntı ve buluntuların sunduğu bilgiler, yerleşimin MÖ 8. yüzyıldan itibaren özellikle MÖ 4. yüzyılda İonia'daki sosyal politik değişimlerde etkin rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Antik kaynaklar ve kazılara göre; Erythrai'nın Fenikeliler ile yoğun iletişim içinde olduğu, Doğu Akdeniz, Ege ve Karadeniz'e yönelik ticari faaliyetlerde onlarla birlikte hareket etmiştir. Bunun yanında bulunan zengin Mısır kökenli eserler de (skrabeler, fayans ve bronz objeler) ticari ilişkilerin Mısır'a kadar uzandığını düşündürmektedir.

MÖ 3. yüzyıl sonlarında yapıldığı sanılan Akropol'ün kuzey yamaçlarındaki antik tiyatro kısmen ortaya çıkarılmış ve Athena Tapınağı kalıntılarına ulaşılmıştır. Kazılarda bulunan Mısır kökenli eserlerden, ticari ilişkilerin bu ülkeye kadar yayıldığı anlaşılmaktadır.

Athena Tapınağı ve Herakleion, İon mimari düzenleri ile Anadolu'daki en iyi Ephesos türü örneği sergileyen yapılar olarak dikkate alınmaktadır. Samos Heraion'una yapılacak adaklar için Erythrai'nın kore tarzında heykelleri ithal etmiş olması ilgi çekmiştir. Ayrıca komşu yerleşim Klazomenai'nın pişmiş toprak lahitlerinin farklı bir versiyonu olan kabartmalı ve kalıptan çıkma süslemeli lahitler burada da üretilmiştir. Bu bağlamda;

1 – Bakanlığınızın **Erythrai** antik kenti ile ilgili çalışmalara hangi konularda ne şekilde ve ne kadar desteği/katkısı olmuştur ve/veya olmaktadır?

2 - Bakanlığınız **Erythrai** antik kentlerin özellikleri kapsamında hem İzmir'in tarihi ve kültürel değerlerini ortaya çıkarmak hem de insanlığın ortak kültürel mirası olan **Erythrai** antik kentinin korunması ve İzmir turizmine katkıda bulunması için ne gibi çalışmalar yürütmektedir?